

Līdz Eiropas parlamenta vēlēšanu noslēgumam atlikušas vien dažas dienas. Mēs bijām liecinieki aktīvām debatēm par to, kādai ir jāizskatās Eiropas Savienībai, tai skaitā, vai ir jāpaplašina tās loma militārajā vai sociālajā sfērā. Daudz tiek runāts par to, ko Eiropas Savienība nav izdarījusi vai, kā tā nodarīja kaitējumu Latvijai, piemēram, veicinot emigrāciju uz citām ES dalībvalstīm. Arī situācija pasaulē, uz kuras fona notiek šīs debates ir saspringta. Masu mediji nepārtrakti ziņo par Brexit, populisma un Eiroskepticisma vilni, kas ir apņēmis Eiropu, dezinformācijas pārpilnības radītajiem izaicinājumiem. Šo iemeslu dēļ mēs - Latvijas Patērētāju interešu aizstāvības asociācija un mūsu kolēģi citās dalībvalstīs - esam uztraukti. Daudzās debatēs salīdzinoši maz tika runāts par tiem neskaitāmiem darbiem, kurus ES paveica un turpina veikt cilvēku labā citās mūsu dzīves sfērās, it īpaši patērētāju tiesību aizsardzības sfērā.

Daudziem var likties, ka ES ir darāms kas svarīgāks, nekā patērētāju aizsardzība. Tomēr vēlamies atgādināt, ka patērētāji ir ES kodola - vienotā tirgus - neatņemama sastāvdaļa. Mēs pērkam, ceļojam un investējam ES, tādējādi veicinot tās attīstību. Daži no mums sadala savu ieguldījumu vairāku dalībvalstu starpā, jo mēs ceļojam vai dzīvojam vienā valstī, bet strādājam citā. ES veido noteikumus tā, lai vienotais tirgus strādātu veiksmīgi. Šie noteikumi darbojas kā drošības tīkls visos mūsu ikdienas dzīves aspektos: lielveikalā, lidmašīnā, tiešsaistē vai ārpus tās.

Pateicoties šiem noteikumiem, patērētāji dzīvo visdrošākajā vietā uz pasaules. Piemēram, ES nodrošina patērētājiem pārdotās pārtikas atbilstību stingriem higiēnas standartiem - no ražas lauka līdz šķīvim uz mūsu galda. ES izveidoja ātras paziņošanas sistēmu, kas nodrošina, ka citas ES dalībvalstis informē Latvijas iestādes par bīstamiem produktiem, kas ir atrodami tirgū. ES ierobežo pārmērīgu antibiotiku lietošanu pārtikas ražošanas ciklā, lai novērstu antibakteriālo rezistenci. Bet ES noteikumi par ekodizainu ļauj mums ietaupīt vidēji 454 euro gadā, padarot dažādas mājas iekārtas (piemēram, veļas mazgājamās mašīnas) energoefektīvākas.

Autors Andrejs Vanags

Ceturtdiena, 23 maijs 2019 10:42 - Pēdējās izmaiņas Ceturtdiena, 23 maijs 2019 10:49

Patiesību sakot, lielākā daļa no noteikumiem, kas aizsargā patērētājus ir ES noteikumi. Bezgalīgas diskusijās par to kur mums ir nepieciešams vairāk vai mazāk Eiropas, ignorē šo vienkāršo faktu. ES ir jāvērtē vispusīgi, ņemot vērā arī tos daudzus ieguvumus, kurus tā sniedz mūsu ikdienas dzīvē.

Šeit būtu īstā vieta pasvītrot, ka mēs nekādā ziņā neuzskatām, ka ES ir pilnīgi nevainojama. Dažiem ES lēmumiem mēs nevaram piekrist, gluži tāpat, ka mēs nepiekrītam pilnīgi visam, ko dara Latvijas valdība. Tas ko mēs vēlamies pateikt ir, tas, ka Latvijas attiecībās ar ES ir nepieciešama pragmatiska pieeja - veicināt ieguvumus un novērst problēmas ar kurām patērētāji saskaras ikdienā vai var saskarties nākotnē.

Piemērus pēdējām nav grūti atrast. Atcerēsimies par printeriem vai viedtālruniem, kuri pārstāj darboties stipri par agri. Vai sarežģītu un nesaprotamu preces marķējumu, kas slēpjas preču iepakojuma aizmugurē. Arī augstās medikamentu cenas un to deficīts neļauj daudziem ES iedzīvotājiem saņemt ārstēšanu, kas viņiem ir nepieciešama. Mūsu kolēģu testi regulāri atrod kaitīgas ķīmiskās vielas rotaļlietās, higiēnas precēs u.tml. Notiek arī straujš mākslīgā intelekta izmantošanas pieaugums par ko daudz diskutē. Nākotnē mākslīgais intelekts var sagādāt mums ne tikai apbrīnojamas jaunas preces un pakalpojumus, bet arī ne tik ļoti apbrīnojamas jaunas diskriminācijas formas, piemēram, ierobežojot pieeju apdrošināšanai cilvēkiem, kas ir slimi (vai kurus robots uzskata par slimiem).

Eiropas parlamenta deputāti var palīdzēt ES izveidot labākas attiecības ar tās iedzīvotājiem, ja šo izaicinājumu pārvarēšanu izvirzīs par savu prioritāti. Turpretī, ja mēs ieslēgsim bezsaturiskās debatēs par to cik daudz Eiropas mums vajag un nerunāsim par to, ko tā patiesi dara un spēj izdarīt priekš mums, mēs riskējam pazaudēt tos ieguvumus, kas nepārtraukti padara mūsu dzīvi labāku.